

OTÁZKY A ODPOVĚDI K TRVALÉMU POBYTU

Podle jakých pravidel se trvalé pobyty řídí a kam si může občan svůj trvalý pobyt přihlásit?

Trvalé pobyty upravuje zákon o evidenci obyvatel (§10 zákona 133/2000). Ten stanoví přesné podmínky, na jejichž základě lze trvalý pobyt evidovat. Občan může mít pouze jedno místo trvalého pobytu, a to v objektu určeném k bydlení, ubytování nebo individuální rekreaci. Taková nemovitost musí mít číslo popisné, orientační nebo evidenční. Znamená to tedy, že lze mít trvalý pobyt nejen v domě či bytě, ale třeba i na chatě, která je zkolaudována jako objekt určen k rekreaci.

Vyplývají ze zřízení trvalého pobytu nějaké závazky nebo povinnosti k obci, kam se člověk přihlásí, nebo k majiteli či pronajímateli nemovitosti?

Z přihlášení občana k trvalému pobytu nevyplývají žádná práva k objektu ani k vlastníku nemovitosti. Trvalý pobyt je evidenčním údajem, který je zaveden do systému evidence obyvatel. Po přihlášení k TP v obci platí však pro občana veškeré práva ale i povinnosti, jako je např. hrazení poplatků za odpad, občanovi přináležejí také uplatnit volební právo v této obci a pod.

Pokud si chci trvalý pobyt zřídit, co mám pro to udělat?

V tomto případě se dostavíte na ohlašovnu obecního úřadu a požádáte o zaevidování trvalého. K zaevidování je nutné předložit platný občanský průkaz a doklad k užívání nemovitosti. Tím může být list vlastnictví, pokud je žadatel majitelem objektu nebo nájemní případně podnájemní smlouva. V případě, že takovou smlouvu nemáte, může s vámi na ohlašovnu osobně přijít majitel nebo nájemce nemovitosti, který předloží doklad, že je oprávněn nemovitost užívat, a dá souhlas k vašemu přihlášení k trvalému pobytu. Odhlašování v místě předchozího trvalého pobytu už není nutné, tento úkon provede ohlašovna.

Platí se za přihlášení trvalého pobytu nějaký poplatek?

Za přihlášení změny místa trvalého pobytu zaplatí občan správní poplatek 50 korun. Osoby mladší patnácti let jsou od poplatku osvobozeny. Při změně místa trvalého pobytu oddělí ohlašovna roh občanského průkazu a současně občanovi vydá potvrzení o změně místa trvalého pobytu.

Pokud o změně trvalého pobytu neuvažuji, ale přesto se v místě trvalého pobytu nezdržuji, jak se pak řeší doručování úřední korespondence?

Na ohlašovně v místě trvalého pobytu je možné nahlásit adresu pro doručování, kam budou veškeré státní úřady svoji korespondenci doručovat a on si je tam bude přebírat. K nahlášení doručovací adresy není nutný souhlas majitele ani doklad o užívání této nemovitosti, naopak nutností je, aby adresa skutečně existovala a nebyla fiktivní.

A jak je to s takzvanou úřední adresou, která vlastně symbolizuje trvalý pobyt na radnici? Kdo a v jakých případech je na této adrese zapsán?

Úřední adresa má pouze evidenční charakter. Ke zrušení trvalého pobytu a získání úřední adresy dochází ve správním řízení při splnění zákonných podmínek. Úřední adresa je přidělena na základě oprávněné žádosti zpravidla osobám, které se přestaly v místě trvalého pobytu zdržovat a nemají na tomto místě již užívací práva. Často je to v případech koupě bytu, kdy nový vlastník má v prázdném bytě trvale hlášeny cizí osoby nebo na základě rozhodnutí soudu o vyklizení bytu. O úřední adresu na obecním úřadu však zájemce sám požádat nemůže.

Existuje ještě přechodný pobyt nebo přechodné bydliště?

Ne, přechodné pobyty byly již v minulosti zrušeny. Zákon o evidenci pobytu tento typ pobytu nezná, tudíž ani nelze do systému evidence takový typ pobytu uvést.

Jak je to s bydlištěm u novorozenců?

U nově narozených dětí je místem trvalého pobytu místo trvalého pobytu jeho matky, pokud se rodiče nerozhodnou jinak. Není-li matka občanem, je místem trvalého pobytu dítěte v době jeho narození místo trvalého pobytu otce.

Jak je to s bydlištěm u nezletilých osob?

U nezletilých je možné, aby došlo ke změně TP na základě ohlášení jeho zákonného zástupce, popřípadě pěstouna. Tedy u nezletilých dětí změni TP i jen jeden z rodičů, pokud samozřejmě není soudně zbaven rodičovské zodpovědnosti. Pokud by se rodiče nedokázali rozhodnout ohledně TP dítěte, rozhodne na návrh některého z nich soud (§ 49 zákona o rodině). Lze předpokládat, že pokud je dítě schopno formulovat svůj názor, bude k němu soud při rozhodování o TP přihlížet. Za občana zbaveného způsobilosti k právním úkonům nebo za občana, jehož způsobilost k právním úkonům byla rozhodnutím soudu omezena, ohlásí změnu místa TP jeho zákonný zástupce.

Trvalý pobyt na úřadě?

V poslední době se čím dál více setkáváme s případy, kdy má osoba bydliště na obecním úřadě, což vyvolává často pochybnosti o ekonomické situaci této osoby, přičemž v mnoha případech jsou tyto pochybnosti oprávněné. Nicméně trvalý pobyt (nesprávně trvalé bydliště) na úřadě může vzniknout také bez souvislosti s dluhovou pastí dnešní doby. Např. to bude situace nově narozeného dítěte, u něž není známa adresa trvalého pobytu matky nebo demolice objektu, kde bylo trvalé bydliště. Běžnější variantou vzniku trvalého pobytu v místě ohlašovny (obecní úřad) je situace dle § 12 zákona o evidenci obyvatel, a to, že ohlašovna trvalý pobyt zruší, jestliže:

- a) Trvalý pobyt byl zapsán na základě nepravdivých skutečností
- b) Právní titul k užívání nemovitosti zanikl a neužívá-li občan tento objekt, nebo jeho vymezenou část

Správní řízení o zrušení TP je pak nejčastěji zahajováno na návrh vlastníka nemovitosti.

Mít TP na úřadě („bezdomecký trvalý pobyt!“) pak přináší určité výhody a nevýhody. Na první pohled tato skutečnost není znát, neboť se jedná o standartní adresu, bez uvedení, že se jedná o obecní úřad apod. Hlavním důvodem jsou obavy před možnou exekucí (movitých věcí). Nevýhodou je doručování úředních písemností, nicméně i to lze vyřešit sdělením kontaktní adresy pro doručování. V podstatě je tedy jedinou nevýhodou negativní společenský statut s tím spojený a větší administrativní zátěž pro občana.